

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۸/۱۱/۱۳

خوشحال آصفی

سوله که ټاکنې، کوم یو ضرور دي؟

په داسې حال کې چې د افغان سولې په تړاو د امریکا د بهرنیو چارو وزارت ځانګړی استازی زلمی خلیلزاد په کابل کې د یو شمېر سیاسيونو سره لیده کاته کوي او ټاکل شوي چې له کابل به وروسته پاکستان، قطر او ابو ظبی ته ولاړ شي؛ والسټریټ ژورنال ورځپاڼې د امریکایي مقاماتو له قوله ویلي چې د امریکا حکومت پر دې غور کوي چې د سولې د روانې هڅو د بریالیتوب لپاره له افغان حکومت څخه د راتلونکو ولسمشريزو انتخاباتو ځنډېدو غوښتنه وکړي. ورځپاڼه د امریکا د یوې پخوانۍ دپلوماتي رابن رافیل له قوله لیکي "خلیلزاد بیرته کوي. "خو وايي چې کله زلمی خلیلزاد دغه وړاندیز په کابل کې وکړ نو د ولسمشر غني او د ملګرو لخوا یې مخالفت وشو.

السټریټ ژورنال ورځپاڼه وايي د امریکا اداره په دې کار کوي چې ژر تر ژره د افغان جګړې د پای لپاره د حل لار پیدا کړي او د افغان ولسمشريزو ټاکنو د ځنډولو وړاندیز د همدې هڅو یوه بېلګه ده. ورځپاڼه د سرچینو په حواله وايي که د اشرف غني لخوا د ولسمشرۍ ټاکنو د نېټې له ځنډولو سره مخالفت وشي نو امریکا به په نورو انتخاباتو غور وکړي لکه د ایتلافي حکومت رامنځته کول یا موقت اداره.

بل لور ته ارګ د وال سټریټ ژورنال ورځپاڼې یاد راپور ته تند غبرګون ښودلی دی. ولسمشرۍ مانې وايي، د ولسمشرۍ ټاکنو کې ځنډ ورته د منلو نه دی او وايي، دغه ټاکنې به پر خپل ټاکلي وخت تر سره شي. اوس اساسي پوښتنه دا ده چې ولسمشر غني به د امریکا له یاد وړاندیز سره مخالفت وکولی شي او یا د غني مخالفت به کوم ځای ونیسي؟

د کابل مجبوریت:

ښکاره ده چې له امریکا سره د ولسمشر غني مخالفت به په ټول افغانستان کې یو بحران رامنځته کړي. ځکه په تېر حکومت کې هم کله چې امریکا له حامد کرزي څخه د امنیتي تړون لاسلیکول وغوښتل او کرزي ورسره مخالفت وکړ نو د هیواد حالات ترینګلي شوي و. اوس دېته په کتو چې د کابل اداره د سیاسي ملاتړ سر بېره له مالي اړخه هم د امریکا له مرستو پورې تړلي ده، داسې ښکاري چې ولسمشر غني به له مجبوریته هم د امریکا له یادې طرحې ملاتړ کوي او ټاکنې به ځنډوي. ځکه افغان حکومت له مالي پلوه د امریکا په مرستو متکي دی او که د امریکا غوښتنې نه منل کيږي نو طبیعي ده چې امریکا به هم خپلې مرستې محدودوي او یا قطع کړي.

د امریکا لخوا د ولسمشرۍ ټاکنو د ځنډولو له وړاندیز سره اشرف غني ځکه مخالفت نشي کولی چې د راروانو ولسمشريزو ټاکنو مالي ملاتړ هم امریکا کوي، او کله چې د امریکا غوښتنه نه منل کيږي او مرستې یې قطع کيږي نو افغان حکومت بیا دومره مالي تاوان نه لري چې د ولسمشرۍ او ولایتي شوراګانو د ټاکنو خرڅ دي پرې کړلی شي.

کابل ته د خلیلزاد د سفر تر شا:

که څه هم رسنۍ کابل ته د زلمی خلیلزاد د دویم سفر موخه د افغان سولې د هڅو چټکول یاد کړي دي؛ خو د پردې تر شا خلیلزاد د افغان سیاسيونو سره د موقت حکومت یا هم د یو داسې ایتلافي حکومت د طرحې په جوړولو بوخت دی چې د افغان سیاسيونو تر څنګ په کې وسله وال طالبان هم ځای ولري. دا چې کابل ته له رارسیدلو سره سم خلیلزاد له عطا محمد نور، اسمعیل خان او د حکومت له ځینو نورو منتقیدینو سره وکتل نو دا گمان یې لا هم پیاوړی کړ چې گویا امریکا په افغانستان کې د ایتلافي یا موقت حکومت د جوړولو په طرحې کار کوي.

د پاڼو شمېره: له ۱ تر ۲

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رایرلو مخکې په خیر و لولئ

سوله که ټاکنې، کوم یو ضرور دي؟

پرتله له شکه چې افغان ولس د سولې تېرې او ورته سترگې په لار دی او که چیرې زلمی خلیزاد له وسله والو طالبانو سره په دې موافقې ته رسېږي چې جگړه بس او سوله ومني نو بیا د ولسمشرۍ ټاکنو ځنډیدل سل په سلو کې منل کېږي. ځکه همدا اوس هم خلیزاد له کابل وروسته اسلام آباد او له هغه ځایه قطر او ابو ظبی ته په سفر ځي. خلیزاد په قطر کې هڅه کوي چې له وسله والو طالبانو سره په دې موافقې ته ورسېږي چې طالبان به هم په واک کې شریکوي او راتلونکې حکومت به د افغان سیاسيونو او وسله والو طالبانو تر منځ شریک ایتلافي حکومت رامنځته کړي.

نتیجه

امریکا ته د افغان حکومت پورته یاد شویو مجبوریتونو او د ولس غوښتنې ته په کتو دا به ښه وي چې د ولسمشرۍ ټاکنو پر ځای دې سولې ته لومړیتوب ورکړل شي. کچیرې زلمی خلیزاد په قطر کې له طالبانو سره د ایتلافي حکومت په جوړولو موافقې ته رسېږي نو افغان حکومت باید امریکا څخه د سولې په ضمانت اخیستلو سره راتلونکې ټاکنې وځنډوي. همدا ډول له طالبانو او د افغان سیاسینو هم باید قوي ضمانت اخیستل چې دوی به د اویایمو لسيزو دښمنۍ شاته پریږدي او نور به په ایتلافي حکومت کې په گډه د یو هدف لپاره کار کوي. که داسې وشي نو پرتله له شکه چې د افغان وژني روانه پروژې به بنده او افغانان به د سولې او آرامۍ ساه واخلي.

پای